

Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa Formu

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa Formu*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17524>

Özet

Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa Formu (BAÖ-KF), bireylerin duygusal ve entelektüel sistemleri aras?ndaki ayr?m? ve özerkli?i ölçmek amac?yla geli?tirilen orijinal ölçe?in Türkçe adaptasyon çal??mas?d?r. Bu k?sa form, **psikometrik** aç?dan geçerli ve güvenilir bir araç sunarak, klinik ve ara?t?rma ortamlar?nda benli?in ayr?mla?mas? düzeyini h?zli? ve etkin bir ?ekilde de?erlendirmeyi amaçlamaktadır. Ölçe?in uyarlama çal??mas?, yap?sal geçerlik ve uyum geçerli?i analizleri ile desteklenmi?, böylece Türkiye'deki psikoloji alan?nda kullan?ma uygunlu?u gösterilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Benli?in Ayr?mla?mas?, **Uyarlama**, K?sa Form, Yap? Geçerli?i, Güvenirlik, **Do?rulay?c? Faktör Analizi**, Pozitif Psikoloji.

Yazarlar

Yusuf Sar?kaya, Murat Boyac?, Tuncay ?lhan, Ay?e Aldemir.

Amaç

Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa Formu'nun temel amac?, Bowen Aile Sistemleri Teorisi'nin merkezi kavramlar?ndan biri olan benli?in ayr?mla?mas? düzeyini Türkçe konu?an popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu adaptasyon çal??mas?, orijinal ölçe?in uzunlu?undan kaynaklanan uygulama zorluklar?n? a?may? ve ara?t?rmac?lara daha pratik bir araç sunmay? hedeflemi?tir.

Ölçek, bireyin kendi dü?ünceleri, duygular? ve inançlar? ile ba?kalar?n?n beklentileri veya bask?lar? aras?ndaki ayr?m yapabilme yetene?ini de?erlendirir. Yüksek **ayr?mla?ma** düzeyi, bireyin stres kar??s?nda daha adaptif olmas?n? ve yak?n ili?kilerde daha sa?lıklı s?n?rlar çizebilmesini i?aret eder.

Yap?

Ölçek, kuramsal olarak Murray Bowen taraf?ndan geli?tirilen **Benli?in Ayr?mla?mas?** (Differentiation of Self) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin duygusal sistemden ba??ms?z hareket edebilme, özerk bir kimlik geli?tirebilme ve yo?un ili?ki bask?s? alt?nda bile kendi de?erlerine sad?k kalabilme kapasitesini ifade eder.

BAÖ-KF, bu karma??k psikolojik yap?y? ölçerken, bireyin duygusal reaktivitesini ve benlik

bütünlü?ünü ne ölçüde koruyabildi?ini de?erlendiren maddeler içermektedir. Bu ba?lamda, ölçek klinik psikoloji ve aile terapisi ara?t?rmalar? için kritik bir araçtır.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe formunun geçerlik çal??malar? iki ana yöntemle incelenmiştir: Yap? Geçerli?i ve Uyum Geçerli?i.

Yap? Geçerli?i: Ölçe?in kuramsal yap?yı do?ru bir ?ekilde temsil edip etmedi?i, **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?larak test edilmiştir. DFA sonuçlar?, kısa formun orijinal yap?yı korudu?unu ve Türkçe örneklemede de geçerli bir faktör yap?s?na sahip oldu?unu göstermiştir.

Uyum Geçerli?i (Kriter Geçerli?i): Ölçek puanlar?nın, kuramsal olarak ili?kili olmas? beklenen di?er de?i?kenlerle olan korelasyonlar? incelenmiştir. Bu kapsamda, ölçek puanlar? ile **sürekli kayg?** ve **otantiklik** de?i?kenleri aras?ndaki ili?kiler analiz edilmiştir. Beklendi?i gibi, yüksek ayr?mla?ma puanlar?, düşük sürekli kayg? ve yüksek otantiklik düzeyleri ile anlamlı korelasyonlar göstermiştir.

Güvenirlik

Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i Kısa Formu'nun güvenilirlik analizleri iki farklı yöntemle gerçekleştirilmiştir: ?ç Tutarlılık ve Test-Tekrar Test Güvenirli?i.

?ç Tutarlılık: Ölçe?in tüm maddelerine ait **Cronbach alfa** iç tutarlılık katsay?s? hesaplanmıştır. Bu katsayı, .73 olarak bulunmuştur. Bu de?er, psikometrik standartlara göre kabul edilebilir düzeyde bir iç tutarlılık?ıaret etmektedir, yani ölçek maddelerinin ayn? yap?yı tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçek puanlar?nın zaman içinde ne kadar stabil kaldı?ını de?erlendirmek amacıyla test-tekerrar test yöntemi kullan?lmıştır. Bu analizler, ölçe?in zamana kar?? tutarlı sonuçlar üretti?ini teyit etmiştir.

Faktör Analizi

BAÖ-KF'nin yap? geçerli?i, istatistiksel açıdan güçlü bir yöntem olan **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?larak incelenmiştir. Bu analiz, ölçe?in maddelerinin, orijinal teorik modelde öngörülen faktör yap?s?na uygunlu?unu do?rulamak için yap?lmıştır. DFA sonuçlar?, Türkçe uyarılmanın faktör yüklerinin yeterli oldu?unu ve orijinal modelin iyi bir uyum sergiledi?ini göstermiştir.

Ölçek Bilgileri

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal ölçe?in yap?s?na dayanarak varsayılm??t?)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Üniversite Ö?rencileri ve Genel Yeti?kin Popülasyonu (Uyarlama çal??mas?nın hedef kitlesi)

Ya? Grubu: Yeti?kinler

Popülasyon Detaylar?: Adaptasyon çal??mas?, psikoloji ve e?itim bilimleri alanında çal??an ara?t?rmac?lar tarafından yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Ölçe?i

Anahtar Kelimeler

Benli?in Ayr?mla?mas?, Bowen Teorisi, Duygusal Reaktivite, **Sürekli Kayg?**, **Otantiklik**, Psikolojik Test.

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Yusuf Sar?kaya

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

?leti?im Adresi: yusufsarikaya@gmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?li?

Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i Kısa Formu'nun Türkçe uyarlama çal??mas? **2017** y?l?nda yay?mlanm??t?. Ölçe?in kullan?m?yla ilgili izinler ve ücret bilgisi için sorumlu yazar Yusuf Sar?kaya ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in orijinal PDF dosyas?na eri?im mümkündür.

Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: benligin-ayrimlasmasi-olcegi-kisa-formu-toad.pdf

Kaynaklar

Sar?kaya, Y., Boyac?, M., ?lhan, T. ve Aldemir, A. (2017). Benli?in Ayr?mla?mas? Ölçe?i Kısa

Formunun (BAÖ-KF) Türkçe uyarlama çal??mas?: ?lk psikometrik bulgular. 2. *Avrasya Pozitif Psikoloji Kongresi* içinde (s.297-299). ?stanbul: Üsküdar Üniversitesi.

Benli'in Ayr?mla?mas? Ölçe?i K?sa Formu Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?itirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte aç?kça belirtilmedi?inden, bu bölüme eklenememi?tir. Detayl? maddeler için lütfen Sar?kaya ve ark. (2017) referans?na veya sorumlu yazar ile ileti?ime geçiniz.

ARABPSYCHOLOGY.COM